

u.remissvar@regeringskansliet.sekansli@sametinget.se

U2021/03589

Sametinget Dnr 1.2.1-2021-1557

Yttrande över Läromedelsutredningen- böckernas betydelse och elevernas tillgång till kunskap SOU 2021:70

Sammanfattning

Sametinget har i sitt yttrande främst fokuserat på förslagen som berör läromedel för samisk utbildning.

Sametinget instämmer i utredningens förslag i stort, men vill kommentera förslag på skrivning i skollagen 3 kap 2 a § andra stycket *Läromedel för de skolformer som anges i första stycket ska vara utgivna av den som bedriver utgivningsverksamhet av professionell art*. Sametinget ställer sig undrande till huruvida Sameskolstyrelsen inräknas i professionell verksamhet som bedriver utgivning av läromedel.

Sametinget vill även kommentera skrivelsen om produktionsstöd till Sameskolstyrelsen som föreslås kvarstå, men som vid behov kan överföras till andra förlag och

läromedelsproducenter. Sametinget menar att Sameskolstyrelsen under rätta ekonomiska förhållanden har kompetens att leda en professionell läromedelsproduktion.

1.Författningsförslag

Sametinget instämmer i förslagen om ändringar i skollagen och förordningar då de tydliggör regleringar och ansvar för elevers behov av läromedel samt lärares behov av utbildning i användning och värdering av läromedel. Sametinget stödjer också förslaget om införande av paragrafer gällande läromedelsnämnden i förordningen (2015:1047) med instruktion för Statens skolverk.

3.Läromedel - en bakgrund

Sametinget är enig med utredningens beskrivning av läromedlens väsentliga funktion vilket också motiverar läromedlens betydelse för elevers lärande och lärares undervisning.

4.Öka medvetenheten och kunskapen om läromedel och lärarhandledningar

Sametinget instämmer i utredningens förslag om definitionen av begreppet *läromedel*.

Dock reserverar sig Sametinget delvis mot utredningens förslag att det ska framgå av skollagen att *läromedel ska vara utgivna av den som bedriver utgivningsverksamhet av professionell*

Cujuhus/adress	Telefvdna/telefon	Fåksa/telex
Box 90, 981 22 GIRON/KIRUNA		
Besök: Adolf Hedinsvägen 58	0980 - 780 30 (växel)	0980 - 780 31
e-post: förnamn.efternamn@sametinget.se	0980 - 780 xx (direkt)	
Org.nr.: 202100-4573	070-	www.sametinget.se

art” om inte Sameskolstyrelsen inbegrips i begreppet utgivningsverksamhet av professionell art.

Som framgår av utredningens förslag till förordning om ändring i förordningen (2015:1047) med instruktion för Statens skolverk så ska i Läromedelsnämnden finnas ledamöter som tillsammans besitter kunskap om läromedel för skolformer som anges i 23 a §. Sametinget vill påpeka att kunskap om läromedel för Sameskolan och för samisk undervisning i andra skolformer även innefattar god språklig och kulturell kompetens vilket bör ingå i Läromedelsnämnden. I övrigt instämmer Sametinget i utredningens förslag om Läromedelsnämnd.

5.Stärka tillgången till läromedel för alla elevgrupper och i alla ämnen

Sametinget instämmer i förslagen, men ser gärna ett förtydligande av innebörden av text på sid. 288 ...*utredningen anser emellertid att det även bör vara möjligt att medel, vid behov, kan överföras från det produktionsstöd som Skolverket föreslås fördela till SPSM respektive Sameskolstyrelsen för stöd till läromedel för elever med funktionsnedsättning och för läromedel på samiska...* Sametingets tolkning av förslaget är att produktionsstöd till Sameskolstyrelsen i första hand blir kvar i nuvarande form, men kan överföras till förlag och läromedelsproducenter vilket enligt utredningen skulle vara att föredra. Såvida inte Sameskolstyrelsen inräknas i professionell läromedelsproducent motsätter sig Sametinget detta. Sametinget anser att Sameskolstyrelsen med rätta ekonomiska och personella förutsättningar kan leda en läromedelsproduktion i enlighet med den läroplan och kursplaner som Sameskolstyrelsen är satt att organisera elevers lärande utifrån. Sametinget anser att Sameskolstyrelsen genom sin gedigna erfarenhet av samisk undervisning och kulturkompetens har goda förutsättningar att hantera de utmaningar som finns vad det gäller läromedels innehåll och utformning samt hitta översättare och språkgranskare för läromedelsproduktion. Produktionsstödet till Sameskolstyrelsen bör vara av sådan omfattning att det möjliggör ett strukturerat arbete med att tillhandahålla elever och lärare kvalitativa läromedel i och på samiska.

Sametinget ser det som positivt att utredningen noterat Sametingets konstaterande att bristen på läromedel är en stor utmaning. En åtgärd på kort sikt skulle kunna vara möjligheten att anpassa läromedel från Finland och Norge till svensk läroplan och svenska kursplaner i väntan på att läromedel för samiska elevers utbildning i och på samiska produceras i Sverige. Sametinget föreslår också utveckling av samarbete kring läromedelsproduktion mellan Sverige, Finland och Norge.

Sametinget instämmer i förslaget att den föreslagna läromedelsnämnden har i uppdrag att ta fram en tydlig och långsiktig plan för hur behoven av läromedel på de nationella minoritetsspråken ska tillgodoses.

6.Förbättra lärarnas förutsättningar att välja läromedel

Sametinget instämmer i utredningens förslag.

I övrigt vill Sametinget kommentera det utredningen konstaterar kring val av läromedel, att språknivå i läromedel för elevers kunskapsutveckling och språkutveckling är av vikt vid valet av läromedel. Elever ska ges möjlighet att utveckla ämnesspråk/skolspråk i olika ämnen. Sametinget ser behov av att ett utvecklingsarbete av samisk språkterminologi inom samisk utbildning påbörjas för att få enhetliga ämnesspråk/skolspråk inom olika ämnen på samiska.

Cujuhus/adress	Telefodna/telefon	Fåksa/telex
Box 90, 981 22 GIRON/KIRUNA		
Besök: Adolf Hedinsvägen 58	0980 - 780 30 (växel)	0980 - 780 31
e-post: förnamn.efternamn@sametinget.se	0980 - 780 xx (direkt)	
Org.nr.: 202100-4573	070-	www.sametinget.se

7.Konsekvenser av utredningens förslag

Sametinget har inga synpunkter på konsekvenser av utredningens förslag.

Beslut i detta ärende har fattats av kanslichef Fredrik Österling. Språk- och utbildningschef Anita Kitok har varit föredragande.

Fredrik Österling
Kanslichef

Anita Kitok
Avdelningschef språk och utbildning

Cujuhus/adress	Telefovdna/telefon	Fákxa/telefax
Box 90, 981 22 GIRON/KIRUNA		
Besök: Adolf Hedinsvägen 58	0980 - 780 30 (växel)	0980 - 780 31
e-post: förnamn.efternamn@sametinget.se	0980 - 780 xx (direkt)	
Org.nr.: 202100-4573	070-	www.sametinget.se